

Ikt. sz.: NOB-42/26-4/2022.

NOB-8/2022. sz. ülés
(NOB-8/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti Összetartozás Bizottságának**
2022. december 12-én, hétfőn, 11 óra 11 perckor
az Országház Esterházy János termében (földszint 1.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Bethlen Gábor Alap 2021. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/2197. számú beszámoló (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)</i>	5
<i>Potápi Árpád János tájékoztatója</i>	5
<i>Erdélyi Rudolf Zalán kiegészítése</i>	6
<i>Erdélyi Rudolf Zalán reagálása</i>	10
<i>Határozathozatal</i>	11
<i>Tájékoztató aktuális nemzetpolitikai kérdésekről</i>	11
<i>Potápi Árpád János tájékoztatója</i>	11
<i>Hozzászólások</i>	17
<i>Potápi Árpád János válaszadása, reagálása</i>	21
<i>Az ülés berekesztése</i>	23

Napirendi javaslat

1. A Bethlen Gábor Alap 2021. évi tevékenységéről és működéséről szóló beszámoló (B/2197. szám)
(Kormány - nemzetpolitikáért, nemzetiségpolitikáért, egyházpolitikáért és egyházdiplomáciáért felelős miniszter)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)
(Beszámolót tárgyaló bizottság)
2. Tájékoztató aktuális nemzetpolitikai kérdésekről

Előadók:

Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára
Dr. Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Pánczél Károly (Fidesz), a bizottság elnöke

Herczeg Tamás (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Molnár Zsolt (MSZP), a bizottság alelnöke
 Bóna Zoltán (Fidesz)
 Jakab István (Fidesz)
 Dr. Zsigmond Barna Pál (Fidesz)
 Berki Sándor (Párbeszéd)
 Dócs Dávid (Mi Hazánk)

Helyettesítési megbízást adott

Szászfalvi László (KDNP) Herczeg Tamásnak (Fidesz)
 Bóna Zoltán (Fidesz) távolléte idejére dr. Zsigmond Barna Pálnak (Fidesz)
 Jakab István (Fidesz) távolléte idejére Pánczél Károlynak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Sándor Tamás bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára,
 Erdélyi Rudolf Zalán, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. vezérigazgatója

Megjelentek

Dr. Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára
 Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 11 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Nagy szeretettel köszöntök mindenkit a bizottság mai ülésén. Köszöntöm alelnök urat, a bizottság tagjait, a tanácskozási joggal részt vevő nemzetiségi szószólónkat, és minden kedves érdeklődőt. Külön tisztelettel köszöntöm Erdélyi Rudolf vezérigazgató urat, illetve Potápi Árpád urat, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkárát és dr. Szilágyi Péter helyettes államtitkár urat.

Távolmaradását előzetesen írásban bejelentette Szászfalvi László, KDNP. Szászfalvi László alelnök urat Herczeg Tamás alelnök úr fogja helyettesíteni, így a bizottságunk 8 fővel határozatképes.

Kérdezem a bizottságot, ki az, aki elfogadja a kiküldött napirendet. Aki igen, kérem, most szavazzon! (Szavazás.) Köszönöm szépen. Nyolc egybehangzó igennel a napirendet elfogadtuk.

A Bethlen Gábor Alap 2021. évi tevékenységéről és működéséről szóló B/2197. számú beszámoló (Beszámoló megvitatása a HHSZ 85. § (2) bekezdése alapján és lehetőség szerint a határozathozatal)

Első napirendi pontunk a Bethlen Gábor Alap 2021. évi tevékenységéről és működéséről szóló beszámoló, amely a B/2197. számot viseli. Még egyszer köszöntöm a napirendi ponthoz megérkezett államtitkár urat, helyettes államtitkár urat és Erdélyi Rudolf Zsolt, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. vezérigazgatóját.

Tájékoztatom a bizottságot, hogy Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr 2022. november 30-án nyújtotta be a Bethlen Gábor Alap 2021. évi beszámolóját. Az Országgyűlés Házbizottsága december 1-jén tett javaslatot, és december 5-én döntött az Országgyűlés, és felkérte a kijelölt Nemzeti Összetartozás Bizottságát a beszámolóról történő határozathozatalra. A kiosztott anyagban a képviselők, a bizottság tagjai megtalálják a beszámolót, illetve a beszámoló elfogadásáról szóló határozat tervezetét.

Megkérem Potápi Árpád államtitkár urat az előterjesztő képviselője, hogy ismertesse vagy egészítse ki a beszámolót, utána pedig természetesen vezérigazgató úr szólhat és egészítheti ki. Államtitkár úr!

Potápi Árpád János tájékoztatója

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Én is sok szeretettel, nagy tisztelettel köszöntöm elnök urat, parlamenti alelnök urat, miniszteri biztos urat, szószóló urat, minden képviselőtársamat és természetesen a meghívott vendégeket. Mint ahogy elnök úr is mondta, a Bethlen Gábor Alap tevékenységéről és működéséről minden évben be kell számolnunk. Ezt a beszámolót írásban nyújtjuk be, és utána pedig a parlamenti bizottság, a Nemzeti Összetartozás Bizottsága napirendre veszi és megvitatja azt, s megvitatás után dönt ennek elfogadásáról.

A 2021. év tevékenységéről és működéséről B/2197. számon kaphatták kézhez képviselőtársaim ezt a beszámolót. 2011-ben jött létre a Bethlen Gábor Alap, tehát épp a 10 éves fennállását ünnepelte a tavalyi évben, és erről készített beszámolót. Az alap eredeti bevételi előirányzata 33,6 milliárd forint volt, amely az év során pótlólagos forrásokkal bővült több mint 61 milliárd forintra. A bizottság 51,4 milliárd forint összegben hozott támogatási döntést, amely 740 darab támogatási kérelem és 2911

darab pályázat megvalósításához biztosított forrást, és több mint 238 ezer magánszemély részére biztosított oktatási-nevelési, hallgatói, illetve szociális támogatást.

Ebből a forrásból valósultak meg többek között a nemzeti jelentőségű intézmények program keretében nyújtott támogatások, a „Szülőföldön magyarul” program, a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program újabb ütemei; összesen most már négy ütem zajlik, illetve a négy ütemet zárjuk le. A tematikus évhez, a 2021 a nemzeti újrakezdés évéhez kapcsolódó programok, a Határtalanul! program, a „Nemzeti újrakezdés” program pályázatai, a Kárpát-medencei testvértelepülési program pályázatai, a kárpátaljai szociális programcsomag felhívása, illetve pályázatai, a dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjprogram pályázatai, a Magyarság Háza tevékenysége, illetve a Nemzetpolitikai Kutatóintézet tevékenysége valósult meg ezekből az összegekből.

Összefoglalóan elmondható az, hogy a Bethlen Gábor Alap az elmúlt évben, tehát a 2021. évben is jól végezte a munkáját, és azt gondolom, hogy egy biztos háttérrel nyújtott a nemzetpolitika számára, ami azt jelenti, hogy gyakorlatilag minden különösebb nehézség, probléma nélkül tudtuk azt a munkát a 2021. évben is végezni, amelyet gyakorlatilag a 2010. esztendő óta folyamatosan ellátunk.

Szeretném megkérni vezérigazgató urat, hogy a beszámolót esetlegesen egészítse ki.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Vezérigazgató úr, öné a szó.

Erdélyi Rudolf Zalán kiegészítése

ERDÉLYI RUDOLF ZALÁN vezérigazgató (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Képviselő Urak! Kedves Vendégek! Először is elnézést szeretnék kérni a késésért. Az autóval bejutottam az épületbe, de utána elakadtam a beléptető kapunál, és köszönöm Tamásnak, hogy bejuttatott újra az épületbe.

Államtitkár úr nagyjából felsorolta a címszavakat a tevékenységről, ami a Bethlen Gábor Alap Bizottságának az egész éves munkáját összegezte, és említette, hogy 2021-ben ünnepelte a 10. születésnapját, és hogy erről készül a beszámoló, de nem erről készül a beszámoló, hanem arról, amit csináltunk, hiszen túl nagy ünnepség azért nem lehetett. Úgyhogy én inkább a száraz tényeket - szokásosan a számok világában - kicsit részletesebben elmondanám, illetve, ha kérdés van, akkor természetesen állunk majd rendelkezésre.

A Bethlen Gábor Alap 2021. évi eredeti bevételi előirányzata 33,6 milliárd forint volt, amely az év végéig 21 milliárd forinttal egészült ki, így közel kétszeresére, 61 milliárd 389 millió forintra módosult. Ez a 2020. évinek kevesebb, mint a fele. Az egy nagyon kiemelkedő év volt, 2020-ban a 140 milliárd forintot is meghaladta az egész éves forgalom. Az alap 61,3 milliárd forintos kiadási előirányzatából 52,2 milliárd forint nemzetpolitikai célú támogatásokra került kifizetésre, ez majdnem 85,1 százalék. Az alap módosított kiadási előirányzatából az összesen 61,3 milliárd forint kötelezettségvállalást figyelembe véve a felhasználható szabad előirányzat a 2021. év végén mindössze 0,4 millió forintot tett ki. Ez azt jelenti, hogy az alapkezelő csaknem valamennyi előirányzat tekintetében közel 100 százalékos mértékű pénzügyi teljesítést ért el az év során.

Itt emelném ki, hogy az Alapkezelő Zrt. a Bethlen Gábor Alap kezelésén kívül ellátja még a hazai nemzetiségi és egyházi támogatások finanszírozását, folyósítását. Ez a Miniszterelnökség fejezeti soron van, tehát ez nem tárgya az itteni beszámolónak, ugyanúgy a Nemzeti Együttműködési Alap-, a civil támogatásokat, valamint

mindenféle civil és szakszervezeti egyéb támogatásokat a Miniszterelnökség soráról. Kezeljük a Külügyminisztérium csángó programját, illetve az agrártárcánál is vannak még hasonló célú előirányzatok. Illetve a „Magyar falu” program egyes elemei esetében, amit a tárgyévben tárgyalunk, átvettük a Falusi Civil Alap, illetve a Városi Civil Alap kezelési feladatait. Ezt csak azért mondom, mert erről nem szól a beszámoló, de a tevékenységünket ez is érinti.

Az alap működéséhez közvetlenül kapcsolódó kiadásokat tekintve, kifejezetten csak az alap kezelésére vonatkozóan, a 2021. évben ez 3,8 százalékat tette ki az egész támogatási összegnek, ami jelentősen alatta marad a Bethlen Gábor Alap-törvényben meghatározott 10 százalékos maximumhatárnak. Az alapkezelő működési kiadásai között a legnagyobb költséghányadot természetesen a személyi jellegű ráfordítások jelentették. Az alapkezelő által foglalkoztatottak száma a 2021. december 31-ei fordulónapon 209 fő volt, és a 2021. évi átlagos állományi létszám pedig 183 fő volt. Ez 18 fővel több, mint a 2020-as átlagos éves állományi létszámunk.

A nemzetpolitikai célú támogatások címen rendelkezésre álló 2021. évi előirányzat terhére a Bethlen Gábor Alap bizottsága 51,3 milliárd forint kapcsán hozott támogatási döntést, amely 740 darab támogatási kérelemhez és 2911 darab pályázat megvalósításához biztosított forrást, több mint 238 ezer magánszemély részére biztosított oktatási-nevelési, hallgatói, illetve szociális támogatást. A tárgyévben a támogatások közel 15 százaléka jogszabály alapján biztosított támogatásként került elszámolásra, 80 százaléka egyedi kérelem támogatási és több mint 5 százaléka pályázati támogatási rész volt. *(Dr. Molnár Zsolt megérkezik a bizottság ülésére.)*

A 2021. évben a nyílt pályázati rendszer átalakításra került. A korábban több program részeként nyújtott támogatások és pályázati kiírások „Nemzeti újrakezdés” program címmel egyesítésre kerültek, melynek keretében két pályázati kiírás közzétételére került sor, a működési és fejlesztési támogatások, illetve a programtámogatások biztosítása céljából. Emellett az elmúlt évekhez hasonlóan meghirdetésre került a testvértelepülési programok támogatása, a Szász Pál tanulmányi ösztöndíjprogram, illetve meghívásos pályázatként az erdélyi nemzeti jelentőségű programok támogatása szintén ismét meghirdetésre került.

A járványügyi helyzetre tekintettel, 2021-ben ez még köztünk volt, a pályázatok megvalósítási időszaka kitolódott a 2022. évre. A bizottságunk a 2021. évben 41,2 milliárd forint összegben hagyott jóvá egyedi támogatásokat, amelynek keretén belül több nemzetstratégiai szempontból jelentős program és beruházás valósult meg. Itt említeném az erdélyi református egyházkerület keretében az ajtoni magyar református családgondozó központot - amely, azt hiszem, most augusztusban került átadásra -, az idősoththoni fejlesztéseket, a Székelyföldi Jégkorong Akadémia fejlesztéseit, működési és infrastrukturális fejlesztéseit, a nagyváradi római katolikus püspökség támogatását az Ady Endre Elméleti Líceum felújításához. A Várbástya Egyesületen keresztül a Temesvári Magyar Ház visszavásárlása és felújítása valósult meg, az iskolaalapítvány támogatásán keresztül az „After school” program, illetve a bánffyhungyadi Ravasz László Emlékház felújítása a helyi református egyházközsegen keresztül, a Téka Művelődési Alapítvány a Téka szórványkollégium működtetésére és bővítésére kapott támogatást. Mindez egy kis szelete annak a közel 800 egyedi támogatásnak, amely behálózza a Kárpát-medencét.

A Magyar Állandó Értekezlet iránymutatása és a Bethlen Gábor Alap Bizottsága döntése alapján összesen 82 intézmény és 12 program minősül nemzeti jelentőségűnek, amelyek szintén egyedi támogatás keretében valósulnak meg. Ilyenek a Sapientia Alapítvány támogatása, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, illetve a Partiumi Keresztény Egyetem támogatása, a Rákóczi Ferenc Főiskola

támogatása, a Protestáns Teológiai Intézet, a Kallós Zoltán Alapítvány támogatása vagy a tóthfalusi római katolikus plébánia kollégium támogatása.

A 2021. évben is folytatódott a kormány által a 2016. év végén megkezdett, meghirdetett Kárpát-medencei óvodafejlesztési program. Ennek során a tárgyévben a program harmadik és negyedik ütemének végrehajtására került sor a kormány által a 2021. évben erre a célra biztosított 10 milliárd forint fölötti támogatás terhére. A Határtalanul! program támogatására eredetileg 5 milliárd 250 millió forint állt rendelkezésre a 2021. évben, amely a pandémia okán a 2019., 2020. évi pályázatok elhúzóására tekintettel 2100 millió forintra módosult. *(Bóna Zoltán távozik a bizottság üléséről.)*

A program továbbra is a határon túli kirándulások támogatását célozza, a Magyarország határain kívüli magyarság megismerését és Magyarország, illetve a külföldi magyar fiatalok közötti kapcsolatok kialakítását és erősítését. A program keretében két nyílt pályázat alapján összesen 465 pályázat, illetve további 7 darab egyedi támogatási kérelem pályázat valósult meg. A világjárvány a program tárgyévi és korábbi pályázatainak megvalósítását is érintette, ezért 2019., 2020., illetve 2021. évi pályázati kiírásokban meghatározott feltételeket, illetve megvalósítási-elszámolási határidőket is módosítani kellett.

A Rákóczi Szövetség is minden évben az alapból kapja a támogatását. Itt 2020-ban még volt egy előrehozott támogatás, amely 1 milliárd 50 millió forinttal a 2021. évet támogatta, illetve 2021-ben egy kormányhatározat egyedi döntése alapján még további 1 milliárd 550 millió forint összegű támogatás került folyósításra a szövetség részére.

Az alap kapcsán a Magyarság Háza program támogatása esetében 234 millió forint kifizetése teljesült, azzal, hogy egyéb szakmai előirányzatai terhére további 220 millió forintos támogatást biztosítottunk. Az alapkezelő keretében a Nemzetpolitikai Államtitkárság háttérintézményeként működik a Nemzetpolitikai Kutatóintézet, amelynek kiemelt feladata volt a 2021. évben is a nemzetpolitikai vonatkozású kutatások kezdeményezése és összehangolása azzal, hogy a járványhelyzet következtében több kutatás és rendezvény átütemezésre került.

Az államtitkárság által koordinált tematikus évekhez igazodó oktatási, gazdasági és közösségépítési témájú kutatások mellett kiemelt hangsúlyt kapott az érintett magyar közösség demográfiai és nyelvi folyamatainak, a külföldi magyar pártok választási eredményeinek és autonómiatörekvéseinek, a kisebbségi jogok betartásának, valamint a migrációs eredetű magyar diaszpórák közösségek múltjának és jelenének tudományos feltérképezése.

Folytatódott 2021-ben a kutatóintézeti gyakornoki program, melynek keretében magyarországi és külföldi egyetemi hallgatók gyakornokoskodhattak a kutatóintézetben. Az alapkezelő elszámolási feladatait önálló igazgatóságként a Támogatáselszámolási és Monitoring Igazgatóság végzi, látja el, melynek feladata az alapkezelő valamennyi támogatáskezelő szervezeti egysége feladatkörébe tartozó támogatásokhoz kapcsolódó elszámoltatási-ellenőrzési rendszer működtetése.

2021. december 31-én az alap költségvetése teljesítésével összefüggésben a nyitott elszámolási kötelezettségek összesen 12 658 darab támogatási ügyletet tettek ki, ennek összege 346, majdnem 347 milliárd forint, tehát az úgymond még folyamatban lévő ügy, majdnem 13 ezer darab.

Az elmúlt évek fellendülése, támogatási intenzitása, beruházásai tovább feszítik az alap kiadási oldalát, úgyhogy ez jelentős determinációt jelent minden éves költségvetésünkre. Az inflációt is figyelembe kell venni. Tehát az a rengeteg új beruházás, ami a határon túl megvalósult, nem mindenhol lesz önfenntartó, tehát ahhoz biztosítani kell a forrásokat a továbbiakban is. Bízunk benne, hogy a 2023. évben

is megfelelő mértékű előirányzatot kapunk a feladatok ellátásához. Azért látni lehetett, hogy az elmúlt években az eredeti költségvetési törvényben meghatározott előirányzathoz képest ennek sokszorosa volt a teljesítés, ezt mutatja be az önök előtt fekvő beszámoló is. Köszönöm szépen a figyelmet és hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr, és köszönöm szépen, vezérigazgató úr. Mi kérünk elnézést a beléptetése körüli kis zűrzavarért, örülünk, hogy megérkezett. Köszönjük a beszámolót.

A jegyzőkönyv számára szeretném elmondani, hogy megérkezett Molnár Zsolt alelnök úr, akit szintén köszöntök, és időközben távozott Bóna Zoltán képviselő úr, akit Zsigmond Barna Pál képviselő úr fog helyettesíteni. Képviselő úr mentségére szóljon, hogy a magyar cserkészekkel most érkezik az Országgyűlésbe a betlehemi láng, és ezen a programon vesz részt.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy a beszámolóval kapcsolatban kinek van kérdése, véleménye, hozzászólása. *(Nincs jelentkező.)*

Remek beszámolót kaptunk mind írásban, mind a szóbeli kiegészítés, köszönöm szépen vezérigazgató úr. Elsőként, mielőtt itt szavaznánk a beszámolóról, engedje meg, vezérigazgató úr, hogy ebben az évben is köszönetemet fejezzem ki - talán mondhatom a bizottság nevében is - önnek és a kollégáinak, azon kollégáinak is, akik jelen vannak a teremben és annak a közel 180 embernek, aki az alapkezelőnél dolgozik. Hihetetlen az az ügymennyiség, amivel foglalkoznak, hiszen rengeteg pályázat, támogatáskérés érkezik be az alapkezelőhöz, és zökkenőmentesen bonyolítják le mind ezeknek a pályázatoknak az értékelését, az utalásokat, illetve mindezeknek az ellenőrzését is.

Valóban, az elmúlt években megtapasztaltuk mi is azt, hogy a Bethlen Gábor Alapkezelő egyre nagyobb és nagyobb lett. Kezdetben, emlékszem még, a nemzetpolitikai célokon túl küzdöttünk az EMMI-nél lévő Határtalanul! programért, majd ezen sikeren felbuzdulva, meg miután látszik, hogy jól működik az alapkezelő, a kormány újabb és újabb feladatokat tett oda, ahogy vezérigazgató is említette a beszámolóban, az egyházi ügyek, civil ügyek, NEA és rengeteg feladat került ide. Az egyik beszámolónál, egy év végén elhangzott az, hogy talán ez a legrentábilisabban működő alapkezelő-folyósító, hiszen az összeg nagyságrendjéhez képest, amibe kerül maga az alapkezelő, az egyik legkifizetődőbb állami szervezatként tarthatjuk számon.

Szeretném, ha kifejtené vezérigazgató úr azt, hogy 2020-hoz képest, ami egy dupla összeg volt... - Nyilvánvaló, 2021 egy járvánnyal sújtott év volt, ezért lett kevesebb például a Határtalanul! programra szánt összeg is, hiszen fizikailag képtelenség volt utazni, vagy gondolom, lehet, hogy az előző évben akár több 10 milliárddal is több volt a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program, de azért ott egy nagy különbség van 2020 és 2021 között, ha erre kitérne, és megerősítené, hogy miért volt a 2021. évben ez az összeg kevesebb. Bár nyilvánvaló, hogy ennek érthető okai vannak, ha egy nagy program éppen lefutott.

Még egyszer köszönöm szépen a beszámolót és azt a munkát, amivel hozzájárultak a nemzetpolitikához.

Kérdezem ismét a bizottság tagjait, van-e kérdés, hozzászólás, vélemény. *(Jelzésre:)* Jakab István elnök úr!

JAKAB ISTVÁN (Fidesz): Tisztelt Államtitkár Úr! Vezérigazgató Úr! Szeretném megköszönni azt a munkát, amit az előző időszakban végeztek, úgy is, mint a bizottság tagja, és úgy is, mint alelnök. A térségben elég gyakran megfordultam, programokon vehettem részt, de a tengeren túl is én azt tapasztaltam, hogy az a munka, amit végeznek, az igazán nemcsak segíti az embereket, mert az egy dolog, hogy támogatás anyagilag, hanem az összetartozásunkat, a lélekben való együttműködést, a nemzeti

összefogást nagyon erősíti, én ezt tapasztaltam, és nagyon őszintén, csak elismerő szavakat hallottunk, pedig én elég sokat jártam az elmúlt időszakban nemcsak a Kárpát-medencében, hanem azon túl is. Úgyhogy még egyszer nagyon köszönöm, és bízom benne, hogy az elkövetkező időszakban is nagyon jó együttműködés lesz a magyarság érdekében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. *(Nincs jelentkező.)* Más jelentkezőt nem látok. Vezérigazgató úr, kíván-e reagálni az elhangzottakra, vagy államtitkár úr?

Erdélyi Rudolf Zalán reagálása

ERDÉLYI RUDOLF ZALÁN vezérigazgató (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.): Először is köszönöm szépen a kedves szavakat, bár biztos, hogy ez a több tízezer darabszám, amivel küzdünk, és ha ezt visszaosztjuk a munkatársakra, akkor minden munkatárson jelentős teher van, és a megvalósítások során rengeteg probléma, kérdés adódik, hiszen valaki megkapja a támogatást, és közben - akár a pandémia miatt - az élethelyzete megváltozik. A kicsi támogatásoknál elsősorban nem profikról beszélünk, hanem olyan jó érzésű, határon túli, illetve belső, magyarországi emberekről, akik valamit tenni szeretnének a közösségükért, tehát itt nem pénzügyesekkel, illetve profi pályázatkezelőkkel van dolgunk a vonal másik oldalán, hanem teljesen normális, hétköznapi emberekkel, akik nemzeti lelkesedésükből végzik a tevékenységüket, és ebből azért nyilván mindig jönnek elő ütközések, illetve értelmezési problémák. Különösen előkerül ez, amikor a diaszpóráközösségekkel találkozunk, ahol aztán végképp nem értik a magyarországi támogatási, adóügyi és államháztartási szabályokat, ezért igyekszünk mi is a lehető legrugalmasabban, a jogszabályi keretek között támogatni az ő tevékenységüket.

A támogatási összeg volumenének változásával kapcsolatban. Nyilván ez kormányzati politikai döntés volt, de azért azt lehetett látni, hogy 2015-ben összesen 15 milliárd forintnyi volt a Bethlen Gábor Alap forgalma éves szinten, de volt olyan év, amikor a 8 milliárd forintot sem haladta meg még az azelőtti években, és 2016-tól ez jelentősen megugrott. Ennek elsősorban az volt az oka, hogy rengeteg határon túli beruházási program indult el az élet minden területén - ahogy mondta elnök úr is -, óvodafejlesztési program, határon túli sportfejlesztések, jelentős egyházi támogatások mentek ki, illetve oktatási intézményfejlesztések, kollégiumi beruházások indultak el, és akkor ez a támogatási görbe igazából 2019-2020 fordulóján kezdett lefelé fordulni, amikor már igazából a befejezésekre, illetve a támogatások későbbi ütemei folyósítására került sor. Tehát az utolsó évnél ez a jelentős változás abból adódik, hogy itt már a kifutó támogatások kisebb mértékben jelentek meg, de még itt is voltak, tehát több 10 milliárd forint ment még szintén a tavalyi évben is határon túli beruházásra.

A működési arány egy másik kategória, amit próbált államtitkár úr az éves költségvetési előirányzatba betervezni, és erre mondtam itt a beszámoló végén, hogy ez a determináció folyamatosan nőni fog, főleg, hogy minél több intézmény van, annál több működési támogatást kell majd biztosítanunk az év folyamán. Én röviden ennyit fűznék hozzá.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtitkár Úr?

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség): Én a következő napirendi pontnál szeretnék hozzászólni.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen, s akkor a bizottságot a döntésre fogom felkérni. Kiosztásra került a Bethlen Gábor Alap 2021. évi tevékenységéről és működéséről a beszámoló elfogadásáról szóló határozat tervezete. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki az, aki támogatja. Aki igen? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Aki nem? *(Nincs jelentkező.)* Aki tartózkodott? *(Nincs jelentkező.)*

Megállapítom, hogy 9 egybehangzó igennel a bizottság elfogadta a beszámolót. Nagyon szépen köszönöm, államtitkár úr, vezérigazgató úr.

Mielőtt áttérnénk a következő napirendi pontra, két perc technikai szünetet rendelék el.

(Szünet: 11.39 - 11.41)

Tájékoztató aktuális nemzetpolitikai kérdésekről

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Tisztelt Meghívottak! Folytatjuk a bizottsági ülésünket. A technikai szünet valóban technikai szünet is lett egyben, hogy működjön a szemléltetés államtitkár úr előadásához. Jakab István képviselő úrnak hivatalos programja van, ezért távozott a bizottsági ülésről; nagykövetet fogad itt a Házban. Jakab Istvánt jómagam fogom a továbbiakban helyettesíteni, így a bizottság létszáma továbbra is 9 fő.

Második napirendi pontunk: tájékoztató aktuális nemzetpolitikai kérdésekről. Ismételten köszöntöm államtitkár urat és Szilágyi Péter helyettes államtitkár urat, kollégáikat és munkatársaikat a Nemzetpolitikai Államtitkárságról. Tájékoztatom a bizottságot, hogy a 26/1999. (III. 26.) számú határozat, a Magyar Állandó Értekezlet megalakulásához kapcsolódó feladatokról szóló országgyűlési határozat értelmében a kormány beszámol az Országgyűlésnek a határon túli magyarokra vonatkozó politikai feladatok végrehajtásáról, beleértve a Magyar Állandó Értekezletek ajánlásainak végrehajtását is, így ez a mai tájékoztató az ennek való megfelelést is jelenti.

Tisztelt Államtitkár Úr! Öné a szó.

Potápi Árpád János tájékoztatója

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség): *(Az előadást projektoros kivetítés szemlélteti.)* Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt bizottság! Tisztelt Alelnök Úr! Én is köszöntöm önt. Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy megtehetjük a beszámolóunkat, illetve elmondhatjuk a tájékoztatásunkat.

Ha nemzetpolitikáról beszélünk, akkor azt kell mondanunk, hogy mivel a magyar nemzet határa és az ország határai nem esnek egybe most már 102 éve, ezért a magyar kormánynak mindig is cselekednie kell, illetve a határon túli magyarokról is kell gondoskodnia. Ugyanezt teszi egyébként párhuzamos síkon természetesen a parlament is. Ha nemzetpolitikáról beszélünk, akkor gyakorlatilag erről régebb óta is beszélhetünk, hiszen a magyar nemzet nem minden tagja élt a Kárpát-medencén belül.

Az 1860-as években kezdtek el magyar politikusok, országgyűlési képviselők arról gondolkodni, hogy a magyar kormánynak minden magyar érdekében kell a tevékenységét kifejtenie. Ez akkor gyorsult fel igazából, amikor 1878-ban okkupálta a Monarchia Bosznia-Hercegovinát, és felmerült az, hogy esetleg magyar telepésekkel is népesítsék be a túlnyomó részben természetesen délszláv lakossággal bíró Bosznia-Hercegovinát. Akkor kerültek oda a boszniai magyarok ősei; voltak már ott kis számban magyarok, de a nagyobb közösségek akkor jöttek létre. Megfogalmazódott az 1860-as évektől kezdődően az, hogy a moldvai csángó magyarokat haza kellene telepíteni Magyarországra. Mivel ők túl sokan voltak, és ez egy nagy telepítést jelentett volna, ezért egy kisebb közösséget céloztak meg, akik az akkori Ausztria területén éltek

Bukovina tartományban, és ezért a bukovinai székelység felé fordultak. Több telepítési akció is lezajlott egészen 1911-12-ig, és telepítették le őket az akkori Magyarország területére, Dél-Erdélyben, illetve a Székelyföldön, a Mezőségen és Belgrádtól nem messze, Pancsovától nem messze hoztak létre ilyen telepes területeket.

Tehát, ha nemzetpolitikáról beszélünk, akkor gyakorlatilag egy jó 150 éves történetről beszélünk. Nyilván a két világháború között ez még inkább megerősödött, ami sokszor azt jelentette, hogy az állami hivatalnokok, illetve az értelmiség, az orvosok, a tanárok, a tanítók fizetését évtizedeken keresztül továbbra is Budapestről biztosították. Az intézmények fenntartását is innen biztosították, és mivel átutalási rendszer akkor nem létezett, ezért egészen más módon hajtották végre a támogatást, de az akkori magyar kormányok egészen 1939-40-ig gyakorlatilag ellátták az állami funkciókat, szerepeket az elcsatolt területeken is.

A kommunizmusban nemzetpolitikáról nem igazán lehetett beszélni, mert a fő elv az volt, hogyha bármit is tesznek a magyar kormányok, a kommunista kormányok a határon túli magyarságért, akkor csak ártanak a határon túli magyaroknak. Ez a tétel részben igaz volt, de nagyobb részben nem volt igaz. Gyakorlatilag magukra hagyták az ottani magyarságot a különböző területeken.

Óriási változást jelentett 1990-ben Antall József miniszterelnök úrnak a kijelentése az MDF harmadik országos gyűlésén, amikor azt mondta, hogy lélekben és érzésben 15 millió magyar miniszterelnöke kíván lenni. Nyilván ez maga után vonta a kisantant ellenérzéseit és tiltakozását, viszont megkezdte a nemzetpolitikai intézményrendszer kiépítését.

A nemzetpolitikának voltak hullámhegyei és hullámvölgyei. Egy ilyen hullámhegy volt a státusztörvény elfogadása, illetve az oktatási-nevelési támogatás bevezetése, a magyarigazolványok kiosztása, ami azt eredményezte, hogy a határon túli magyarság valóban a magyar nemzet részének érezte magát, és azt látta, hogy a magyar kormány valóban úgy fordul feléjük és úgy hozza meg a döntéseit, mint egy nemzetben gondolkodó kormány. Természetesen tudjuk, hogy utána jött a hullámvölgy, ami nem volt természetes, de az volt a természetes, hogy mi ezt tudjuk, viszont sajnos óriási törést okozott nemcsak a politikában, hanem nyugodtan mondhatom azt, hogy a nemzet lelkiismeretében és szívében. Ez volt 2004. december 5-e, de az azóta meghozott közös intézkedéseink és nemzetpolitikai sikereink talán bizonyítják azt, hogy ezt a csorbát sikerül kiköszörölni, és ma a határon túli magyarság úgy érzi, hogy a magyar nemzet egységes részét képezik ők is.

2022-ben a cselekvő nemzet éve tematikus programot indítottuk el januárban. A középpontba helyeztük azt, hogy az eredményeinket szeretnénk megőrizni; szorgalmazzuk az összefogást és a közös cselekvés folytatását. Ez volt januárban. Örömmel tapasztaltuk azt, hogy az elmúlt hétvégén köztársasági elnök asszony Erőss Erőssné a cselekvő nemzetről beszélt, hiszen azt mondta, hogy mi magyarok cselekvő nemzet vagyunk, és amellett, hogy a nemzettársainkat segítjük a határon túl, mindent megteszünk annak érdekében, hogy más közösségeket, nehézségeket mutató közösségeket tudjunk támogatni. Ezt a kijelentését megtette egyrészt az Irakban szolgáló magyar katonák előtt, másrészt pedig a Meltho Világosság Nemzetközi Iskola átadásán vett részt. Köszönjük szépen Novák Katalin elnök asszonynak is, hogy az elmúlt hónapokban ekkora affinitást mutatott a magyar közösségek irányában, hiszen minden magyar közösséget felkeresett már a Kárpát-medencében, és a diaszpórában is számos utazást tett.

Folytattuk tovább az egységes nemzet építését. Kijelenthetjük azt, hogy közjogilag újra egyesítettük a nemzetet, hiszen már 1 millió 150 ezer külföldi magyar kapta meg, illetve kapta vissza a magyar állampolgárságát; nyilván ennél többen

vannak azok, akik az igényeiket benyújtották. Itt látható a képen, amikor Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr ezeket az okmányokat átnyújtja.

A cselekvésnek az egyik jó tükröződése volt az, hogy egységes nemzetként vehettünk részt az országgyűlési választásokon, itt láthatók az eredmények: 2014-re, 2018-ra és 2022-re vonatkozóan. Látják a regisztráltak számát, mely folyamatosan nőtt, hiszen 194 ezerről indulunk 2014-ben, 378 ezer volt 2018-ban, és a 456 ezret haladta meg a regisztráltak száma 2022-ben. A beérkezett szavazatok száma is hasonló növekedést mutatott, hiszen 2014-ben 158 ezer, 2018-ban 267 ezer szavazatról beszélhetünk, és ez megemelkedett 318 083-ra 2022-ben.

A 2022-es választási eredményeket látjuk a képernyő jobb oldalán. Közel 94 százalékot kapott a Fidesz-KDNP, tehát azt mondhatjuk, hogy a határon túli magyarság - legalábbis, akik szavaztak -, egyértelműen kinyilvánította azt, hogy a jelenlegi magyar kormányban bíznak, és arra szavaznak, hogy folytassuk tovább azt a nemzetegyesítő munkát, amit megkezdtünk 2010-ben. Nyilván ez a miniszterelnök-jelöltekre leadott szavazást is jelenti, tehát ők 94 százalékban úgy szavaztak, hogy Orbán Viktor miniszterelnök folytassa tovább a munkáját. A többi párt szavazatát látják a többi részen. Az MKKP, a Normális Párttól és a MEMO-ról még nem hallottam, úgyhogy azt különösebben nem tudnám elemezni.

Újjáépítettük az elmúlt időszakban a közösségeinket. Néhány kép a különböző területekről: Vajdaság, Erdély, Felvidék, Radamos - mely ugye, a Muravidéket jelenti -, és a diaszpórában is sikerült átadni a missziós központot a reformáció napján. Erős intézményrendszert építettünk ki, és 2022-ben is folyamatos volt ennek az intézményrendszernek a működési támogatása. Nyilván ez azt is jelenti a támogatáson kívül, hogy a felújításokat is folytattuk tovább, hiszen a képek is erről számoltak be.

A „Nemzeti újrakezdés” programban, mint ahogy vezérigazgató úr is mondta, két pályázatot hirdettünk meg egyrészt a működésfejlesztés, eszközbeszerzés, programok és rendezvények támogatására, illetve 6 alprogramban hirdettük meg ezeket a pályázatokat. 2 milliárd forintból 2372 projekt megvalósítását támogattuk 2022-ben.

Az oktatásban az oktatási-nevelési támogatás összegét egységesítettük - 22 400 forintról beszélünk -, és ez gyakorlatilag a bölcsődétől egészen a felsőoktatás végéig, tehát a diplomáig szól, és kapják meg a gyerekek, ami 225 ezer külföldi magyar diáknak az otthoni oktatásban való részvételének a támogatását jelenti.

Folytattuk tovább az óvodafejlesztési programot. Most már mintegy 900 óvoda, bölcsőde felújítását, építését fejeztük be, több mint 800 beruházás már lezárult. Azért hallhatnak önök különböző számot akár a beszédekben, illetve a médiában, mert a program még tovább folytatódik. Ha teljesen befejeződik a program, és minden kívánt beruházás megvalósul, akkor közel ezer beruházásról tudunk majd beszélni.

A szakmai módszertani programjainkat is folytattuk tovább. Ez jelenti egyrészt az OkosDoboz digitális taneszközt, másrészt a Polgár Judit által kidolgozott programokat. A hétvégi magyar iskolák szakmai támogatását is folytattuk 2022-ben.

A Határtalanul! programot is újra kiírtuk 2022-ben, de az elmúlt tanévekben azok a csoportok, akik nem tudtak elutazni a járványhelyzet miatt, nagyrészt 2022-ben, 2022 tavaszán tudták bepótolni ezeket az utazásokat. Akik esetlegesen nem tudták bepótolni, és már elhagyták azt az oktatási intézményt, és más csoportnak, más osztálynak sem tudták átadni az elnyert pályázatot, visszafizették ezeket az összegeket a BGA-nak. Újra kiírtuk a pályázatot 2022-ben, el is bíraltuk ezeket a pályázatokat, ők 2023 tavaszán fogják tudni ezeket az utazásokat lebonyolítani. Sort kerítettünk a Határtalanul! középiskolai vetélkedőre, több mint 150 ezren neveztek be, illetve kapcsolódtak be ebbe a vetélkedősorozatba.

A Rákóczi Szövetség táboraiba is több száz fiatal találkozhatott a nyár során, és jó volt látni, hogy a diaszpórából is nagyon sok fiatal érkezett ide. Itt a Halzl József sportcsarnok átadását láthatjuk, amelyre március 27-én került sor; Gulyás miniszter úr adta át ezt a beruházást. Akik esetlegesen még nem voltak ebben a központban, ebben a táborban Sátoraljaújhelyen, kérem önöket, mindenképpen látogassák meg, illetve a Rákóczi Szövetséggel egyeztetve akár szakmai programokat is szervezhetnek nyugodtan oda, kiválóan alkalmas bármilyen program lebonyolítására ez a táborhely.

Örömmel üdvözlöttük azt, hogy Bázelen 2022. május 28-án megalakult az Európai Magyar Ifjúsági Tanács, amely a NYEOMSZSZ mellett folytatja, fejt ki a tevékenységét.

A kultúrában is folytattuk tovább a munkánkat, különböző rendezvények, programok megvalósítását tudtuk támogatni. Itt éppen a kolozsvári magyar napok záró eseményét láthatják a kolozsvári főtéren, háttérben a Szent Mihály templommal, amely felújításának az átadását szintén az idei évben tudtuk megtenni.

Idén ősszel a járványhelyzetben szünetelt programokat megújult formában tudtuk újraindítani, ez jelenti a Kőrösi Csoma Sándor-programot, illetve a Petőfi Sándor-programot. Egyébként a két programban eddig több mint ezer ösztöndíjas vett már részt. Azért nem egyezhetnek a számok, ha esetleg utána számolunk, mert a programban egy személy többször is részt vehetett, eleinte az egymást követő két évben, utána pedig engedték, hogy akár háromszor is részt vegyen ebben a programban. Most az északi féltekén vannak kint az ösztöndíjasaink, illetve ugyanígy a Kárpát-medencében a Petőfi Sándor-programosok is ott vannak, 123 diaszpórai, szórvány szervezet munkáját tudjuk segíteni ezáltal. A déli féltekére vonatkozó pályázatot 2023 elején tervezzük meghirdetni.

Ha nemzetegyesítésről, illetve nemzetpolitikáról beszélünk, ennek az egyik legkiválóbb területe a sport. Látjuk azt, hogy az elmúlt időszakban milyen sikereket értünk el nemzetközi versenyeken, gondoljunk akár az olimpiára, akár különböző más területekre, illetve versenyekre. Ha egy-egy magyar versenyző dobogóra állhat, akkor tudhatja azt, hogy mögötte egy 15 milliós magyarság van, aki az eredményeit látja Kanadától Új-Zélandig, illetve Brazíliától akár Finnorszáig. A sport és a sport támogatása összeköti az egész nemzetet. Ezért van az, hogy a sportberuházásokat támogattuk, az akadémiák működése mögé álltunk, illetve a sportrendezvények megvalósításának támogatására is fordítottunk összegeket. Ez jelentheti akár a futballt, jelentheti a röplabdát, de jelentheti akár a jégchokit, a sísportot vagy az erdélyi lovasprogramot egyaránt.

Gazdaság. 2015 óta fordult a nemzetpolitika a szülőföldön való boldogulás irányába. Ez konkrétan azt jelenti, hogy gazdaságfejlesztési programokat indítottunk el a Kárpát-medencében. A nagy programokat a KKM, tehát a Külgazdasági és Külügyminisztérium folytatja, bevonva a határon túli magyar szervezeteket. Azt mondhatjuk, hogy 60 044 vállalkozónak tudtak pályázati úton, pályázatokon keresztül közel 201 milliárd forint fejlesztési forrást nyújtani, és összességében ez több mint 390 milliárd forintos beruházást eredményezett a Kárpát-medencében.

Ez jelenti azt, hogy megerősítettük az egységes Kárpát-medencei gazdasági teret. Jó ez az utódállamoknak is, hiszen nyilvánvaló, hogy az ottani gazdaság működéséhez, illetve annak fejlesztéséhez is jelentősen hozzá tudunk járulni. És természetesen azt is jelenti, hogy a vállalkozók közötti szoros hálót újra tudtuk szőni. Mi, tehát a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága, erre vállalkozunk elsősorban. Olyan programokat alakítottunk ki, amelyeknek köszönhetően nemcsak támogatásokat nyújtunk, és utána nem felejtjük el őket, hanem gyakorlatilag bevonjuk őket a közös programokba. Elindítottunk egy mentorprogramot, ami már körbeért a Kárpát-medencén. Több területen már másodszor is meghirdettük, illetve

lebonyolítottuk, és a Vajdaságban egyébként a harmadik évad munkáját is elindítottuk. Ennek 750 tagja van már.

A gazdasághoz kapcsolódóan gazdasági fórumokat alakítottunk ki. Szeptember 22-én volt a felvidéki gazdasági fórum, és a második erdélyi gazdasági fórum lebonyolítására október 8-án került sor.

Ezzel párhuzamosan zajlik a családok támogatása. Mi úgy gondoljuk, hogy a nemzet alapsejtjei a családok, és a családok alkotják a nemzet különböző közösségeit. Ezért számunkra rendkívül fontos az, hogy a családok megerősítésében együtt gondolkozzunk; különböző beruházásokat, rendezvényeket támogattunk az elmúlt időszakban. 42 ezer külföldi magyar család igényelte eddig az anyasági támogatást, és a babakötvényre 38 ezer kérelem érkezett be. Nyilván ennél több gyermek született. Ezeket a támogatásokat igényelni kell, tehát aki nem adta be az igénylést, az nem szerepel itt. Ami öröndetes tény, az az, hogy már 20 ezer babacsomagot tudtunk átadni a szülőknek, illetve a gyermekeknek.

A gyermekgyógyászok szakmai hálózatának kiépítését is tovább folytatjuk. Itt a külföldi gyermekpszichológusok találkozájának a képét láthatják az alsó sarokban.

Tamási Áron 125 évvel ezelőtt született, ezért az idei év a „Tamási Áron 125”, egy emlékévként. Ennek a lebonyolítója a Magyarság Háza. A főbb programelemek: szabadtéri kiállítások, fiataloknak szóló programok és különböző színházi, illetve kamaraelőadások. Jó volt látni azt, hogy a csíksomlyói zarándokvonatot idén a Tamási-mozdony húzta ki Erdélybe, illetve vissza, és ennek a hónapnak a közepén, konkrétan pénteken-szombaton „Tamási 125” emléktábla kerül elhelyezésre Komáromban, Beregszászon, Eszéken, Lendván. Komáromban, Eszéken, Lendván pénteken 11 órakor és Beregszászban pedig a szombati napon kerül erre sor; ezt követően pedig Frankfurtban, Buenos Airesben, Ausztráliában, Dél-Afrikában, Kanadában és az Egyesült Államokban. Ezzel zárjuk gyakorlatilag a Tamási Áron-emlékévet.

Közösségeket teremtettünk az elmúlt időszakban is. Egyrészt ez jelenti azt, amiről beszéltem, a vállalkozók közösségét, a hétvégi magyar iskolák közösségét, de második alkalommal szerveztük meg például a Kárpát-medencei magyar médiatalálkozót is, ahova a nyomtatott sajtó és az online sajtó munkatársait hívtuk meg, ahol találkozhattak egymással. Általában elmondható az, mint amit mondtam már az előbb, hogy hálózatépítésben veszünk részt. Számunkra az a fontos, hogy ezek a nemzeti hálók, hálózatok úgy működjenek, hogy bármi nehézség is adódik, továbbra is együtt tudjunk működni.

Az elmúlt időszakban a politikai intézményrendszerünket is jelentősen megerősítettük. Több választásra került sor az elmúlt évben. Kiemelném itt a vajdasági választásokat, hiszen április 3-án volt egyrészt a magyar parlamenti választás, ezzel párhuzamosan került sor a szerb választásokra; a VMSZ meg tudta őrizni a pozícióit. Államtitkári szinten képviselteti magát a szerb kormányban, és Pásztor István elnök úr pedig továbbra is a tartományi parlament elnöke. November 13-án a nemzeti tanácsi választásokon az összefogás listája indult, egy lista indult, amit a VMSZ állított fel, és rekordszámú szavazatot kapott ez a lista.

Az RMDSZ miniszterelnök-helyetttel, három miniszterrel és természetesen több államtitkárral képviselteti magát a román kormányban. A Felvidéken pedig egy történelmi jelentőségű választás zajlott október 29-én, megyei, önkormányzati és helyhatósági választásra került sor. Az egységes Szövetség sikeresen szerepelt és a megyei választásokon a legsikeresebb párt lett.

Horvátországban továbbra is a HMDK integrálja a magyar közösséget. Szlovéniában pedig parlamenti választások voltak, ahol Horváth Ferenc megőrizte a mandátumát, utána pedig november 20-án helyhatósági és kisebbségi önkormányzati választások zajlottak. Itt az MMÖNK megőrizte a pozícióit. Általában azt mondhatjuk,

hogy 2022-ben a politikai intézményrendszerünket meg tudtuk őrizni, sőt, erősítettük ebben az esztendőben.

Az idei év legfontosabb kérdése minden területen az ukrán-országi háború volt. Ez számunkra azt jelenti, hogy nekünk minden segítséget meg kellett adnunk, illetve nyújtanunk az ide menekült ukrán és nem ukrán embereknek. Másrészt pedig Kárpátaljáért egységesen álltunk ki úgy is, mint határon túli magyar közösségek, hiszen az elnökök döntöttek arról, hogy a Híd Kárpátaljáért segélyprogram keretein keresztül támogatják a kárpátaljai magyar közösségeket. Gyakorlatilag mindazon támogatást, amit eddig nyújtottunk, az idei esztendőben is megadtuk a kárpátaljai magyarságnak. Mondhatjuk azt is, hogy az elmúlt években a magyar intézményrendszert, ha nem erősítettük volna meg Kárpátalján, akkor sok esetben az oda menekült embereknek sem tudtak volna ők segítséget nyújtani, hiszen a legtöbb esetben, felhasználva az iskolákat, óvodákat, a főiskola épületeit, a menekülteket itt tudták elhelyezni, illetve itt tudtak számukra akár ételt is osztani. Ebben a munkában a magyar intézményrendszer vezetőin, munkatársain kívül nagyon jelentős módon a kárpátaljai magyar történelmi egyházak is részt vettek, ezért szeretnék köszönetet mondani az ott dolgozóknak, az egyházak papjainak, illetve lelkészeinek, hitoktatóinak.

Tovább folytattuk a kárpátaljai szociális programcsomagot, amelyben 8200 személy számára biztosítottuk támogatást. Tehát nem állítottuk le ezt a csomagot sem.

Emellett sajnos folytatódtak az atrocitások Kárpátalján a magyarság ellen. 2014-től folyamatosak ezek az atrocitások. 2014-2022 között 450 atrocitás érte a kárpátaljai magyarságot, és azt gondolom, hogy ezek az atrocitások nem járulnak hozzá sikeresen ahhoz, hogy biztonságban otthon érezze magát Kárpátalján, Ukrajnában az ott élő 150 ezres magyarság. Ennek egyik - rossz szóval mondom - kiemelkedő eseménye volt a Turul-szobor ledöntése, lefűrészelése és egyszerűen letaszítása az emlékműről Munkácson. Eerre október 12-én került sor, mint ahogy önök is emlékeznek erre. A munkácsi városi tanács végrehajtó bizottsága délelőtt hozta meg a döntést, majd délután jött egy légi riadó, és a légi riadót kihasználva, azonnal végre is hajtották ezt a döntést, és október 25-én pedig az új ukrán emlékművet fel is avatták, amelyre a nemzeti címet helyezték el.

Én azt gondolom, hogy ez a lépés mindenféle szempontból felháborító, elfogadhatatlan és méltánytalan azokkal az emberekkel szemben, akik azon a területen befogadták a Belső-Ukrajnából menekült embereket, illetve Magyarországgal szemben is, hiszen ez Magyarország megsértését is jelentette, annak az országnak a megsértését, amely ország a felsőbb vezetés részéről még egyetlenegy köszönetet sem kapott azért, hogy több mint egymillió ukrán menekültet tudott fogadni és ellátni az elmúlt időszakban. Nem tartjuk elfogadhatónak ezt a lépést. Ha ez Magyarországon történt volna meg egy nemzetiség valamilyen szimbólumával szemben, akkor a magyar kormány még aznap döntött volna arról, hogy annak a nemzeti szimbólumnak a visszahelyezését akár önköltségen is biztosítja.

Ebben az évben végre - három év elteltével - személyes jelenléttel tudtuk megvalósítani a Diaszpóra Tanács 11. ülését, illetve a Magyar Állandó Értekezlet 20. ülését. A Diaszpóra Tanácsra és a másik fórum ülésére is a Várkert Bazárban került sor. Országoként egy képviselőt hívtunk meg a Diaszpóra Tanács ülésére, a többiek pedig online módon tudtak bekapcsolódni. A zárónyilatkozatban döntés született a regionális elnöki mandátumok négy évre való meghosszabbításáról, illetve mindkét fórumnak az egyik legfontosabb döntése volt, hogy kinyilvánítjuk a szolidaritásunkat, együttérzésünket és cselekvésünket a kárpátaljai magyarság irányában.

Itt már a Magyar Állandó Értekezlet 20. ülésének a képeit láthatják. Miniszterelnök úr itt mondta, ezen az ülésen: „Egy válságnak a túléléséhez,

menedzseléséhez alapvetően lelkerő kell..., nem szabad stratégiai célokat föladni..., ilyen a nemzetegyesítés.”

Új programokat tudunk elindítani, illetve módosítjuk az eddigi programjainkat. 2021-ben, ahogy mondtam, kiterjesztettük az oktatási-nevelési támogatásokat a bölcsődésekre, aztán utána az egyetemi oktatásban részt vevőkre. 2023-ban - miniszterelnök úr jelentette be a MÁÉRT-on - nagyságrendekkel emelni fogjuk az oktatási-nevelési támogatást. Ez egyébként az elmúlt tíz évben többször felmerült, ennek a kérdése, mert húsz éve gyakorlatilag ugyanazzal az összeggel folyósítjuk a családoknak, a magyar gyermekeknek ezt a támogatást.

Új ösztöndíjprogramot írunk ki a diaszpóra fiataljai számára. Ez azt jelenti, hogy ezen keresztül a diaszpóra fiataljai magyarországi felsőoktatási tanulmányokra tudnak idejönni. Sokkal könnyebb módon szeretnénk ezt lehetővé tenni, mint ahogy jelenleg ez lehetséges.

Welcome Office, Hazaváró Irodát állítunk fel azok számára, akik véglegesen vagy ideiglenesen szeretnének visszatelepülni Magyarországra, attól függetlenül, hogy Magyarországról vagy pedig a Kárpát-medence egyes régióiból mentek ki Nyugat-Európába vagy akár Amerikába, Ausztráliába. Egyablakos ügyintézés fogunk számukra megvalósítani.

Folytatjuk továbbra is azt a nemzetpolitikát, amit az elmúlt 12 évben a határon túli magyar emberek is itthon, Magyarországon is megszokhattak. A legfontosabb három dolog: a biztonság, a folytonosság és a minőség fenntartása. S természetesen a stratégiai céljainkat sem fogjuk feladni. Köszönöm szépen a figyelmüket.

Elnézést kérek, ha hosszabb voltam. Állunk rendelkezésre államtitkár úrral a kérdések megválaszolására. Ha esetlegesen nem lesznek kérdések, akkor mindenkinek jó étvágyat kívánok! *(Derűltség.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár úr. Tisztelt Bizottság! Kérdések, vélemények, hozzászólások. *(Jelzésre:)* Dócs Dávid képviselő úr, utána Molnár Zsolt alelnök úr. Tessék!

Hozzászólások

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): Tisztelt Bizottság! Elnök Úr, Államtitkár Úr! Köszönjük szépen a beszámolót. Én tudatosan nem az előző napirendi pontnál kértem válasza lehetőséget, nem akartam húzni ezzel is az időt, de azt szeretném leszögezni, hogy természetesen mint nemzeti párt, így a nemzetpolitikára rendkívül nagy hangsúlyt fektetünk, és nagyon örülünk neki, hogy a magyar kormány is - ha már sok minden másban kritikával is érintjük -, de ebben tényleg elkötelezett, és remekül végzi a dolgát, hiszen a hazai, rajtunk kívüli ellenzéki pártok általában azzal a kritikával szokták a kormányt illetni, hogy ez fölösleges pénzszerzés, és a gúnyhatáron túlra nem igazán kell pénzt juttatni. Mi viszont azt gondoljuk, hogy ez természetesen nem így van, hiszen, ha oda nem juttatunk pénzt, akkor elképzelhető, hogy 10-20 év múlva már nem lesz hova juttatni, és ott már nem lesznek olyan magyarok, akiket meg tudnánk segíteni. És nekünk nem 9,5 millió magyarban kell gondolkoznunk a gúnyhatáron belül, hanem így, ahogy államtitkár úr is mondta, 15 millió magyarban, hiszen a Szabó Dezső-i szavak igazak, hogy: „Minden magyar felelős minden magyarért.” Én azt gondolom, hogy ennek a nemzetnek a régi fényét csak úgy lehet visszaadni, ha minden magyarból megpróbáljuk a legjobbat kihozni, és ehhez lehetőséget is biztosítunk neki.

Viszont itt az ön beszámolójában örömmel láttam, hogy kitért a Turul-ügy kapcsán arra, hogy micsoda gorombaság és otrombaság az az ukrán vezetés részéről, akár helyi szinten, akár országos viszonylatban, hogy amíg Magyarország valóban menekültek százazeit vagy akár egymillió menekültet is befogadott, és humanitárius

segítséggel próbálta a háborús bajba, háborús helyzetbe jutottakat segíteni, akkor gyakorlatilag ők ezt a helyzetet nem másra használják fel, mint arra, hogy újra a magyarokba rúgjanak egyet.

Gyakorlatilag most zajlik Kárpátalján a magyar közösség felszámolása, hiszen a kötelező sorkatonai szolgálat alól, illetve a behívóparancs elől rengetegen elmenekültek, jó páran Magyarországra, illetve Nyugat-Európába. Ez azt jelenti, hogy már az ő visszatérésük is kétségesse válik, hiszen általában a családjukat is vitték magukkal. Így azt gondolom, hogy minden egyes forint, ami a határon túlra megy és a magyar közösségeket segíti, természetesen szükséges és kell is, viszont elfogadhatatlannak és felháborítónak tartom én magam is és a pártom is, hogy annak az Ukrajnának szeretnénk 75 milliárd forintot adni, amelyik gyakorlatilag naponta bizonyítja azt, hogy nem érdemel egy huncut vasat sem.

A nagylelkűségünk és a jóságunk úgy látszik, hogy számukra semmit nem jelent, úgyhogy én azt gondolom, úgy, ahogy a Bethlen Gábor Alapnál meg lehetett duplázni az erre a célra fordított összeget, úgy inkább ezzel a 75 milliárd forinttal is - ha ezt nem is feltétlenül az anyaországban szeretnénk elkölteni, bár azt gondolom, hogy itt is lenne bőven helye - a magyar közösségeket segítsük, ne pedig azt az ukrán vezetést, amelyik szemmel láthatóan arra törekszik, hogy felszámolja a magyar kisebbséget. Ennyit szerettem volna mondani. Köszönöm szépen a szót, és áldott ünnepeket kívánok mindenkinek!

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Molnár Zsolt alelnök úr!

DR. MOLNÁR ZSOLT (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelettel, megértve államtitkár úrnak az ebédre tett figyelmeztetését, igyekszem rövid lenni. Egyrészt köszönöm szépen azoknak, akik segítették a MÁÉRT előkészítését, mert azt gondolom, ismét egy nagyon fontos esemény volt. Képviselőtársam szavai nagyon hasonlítanak a saját gondolataimhoz, pedig gyakorlatilag semmiben nem szoktunk egyetérteni a Mi Hazánkkal, de most abban a kérdésben, ami a nemzetpolitikára és egyáltalán a magyarságnak elsősorban a Kárpát-medencei támogatására vonatkozik, szeretném aláhúzni, mi is támogatjuk, hogy ezek nem felesleges forintok, hanem nagyon szükségesek a magyarság számára, a határon túliak számára, de a határon belül élők számára is legalább olyan fontos, hogy a szülőföldön megmaradás maradjon.

Ezzel kapcsolatban természetesen annyi a mi egyetlen észrevételünk - a Bethlen Gábor Alapnak egyébként kitűnő a működése, és mindig szükség van újabb forrásokra, ez nagyon helyes -, talán az elosztásával kapcsolatosan korábban megfogalmaztunk néhány apró észrevételt, amit kritikának is lehetne nevezni. De ezen túllépve azt gondoljuk, hogy kétségtelenül a magyar kormány legsikeresebb, vagy úgy is mondhatnám, szinte egyetlen sikeres területe a nemzetpolitika, tehát ebben is egyetérttek az előttem szólóval, bár ő a jelzőkkel talán még udvariasabban bánt, én azért némi kritikát is merek néha mondani.

Viszont ezzel a Turul-kérdéssel kapcsolatosan én azt gondolom, hogy ez azon kivételes helyzet volt, amikor a magyar kormány talán a kelleténél toleránsabb volt Ukrajnával szemben. Megértve természetesen az ukrán nép szenvedését, az ukrán nép vagy nemzet nem tehet arról, hogy egyes politikusai más nemzetek sértegetésében lelik vagy az örömeiket vagy valamilyen stratégiájukat, hiszen valamilyen logika mentén döntöttek le ezt a magyar nemzet és a magyar összetartozás szempontjából egyébként fontos emlékművet vagy szobrot. Én látok még tartalékot ezzel kapcsolatosan. Tudom, hogy ennek a diplomáciai területén voltak jelzések, de azt kell gondoljam, hogy ketté kell választani Ukrajnának a részben honvédő háborúját és szenvedéseit, amelyek

méltatlanok, és segíteni kell őket humanitárius területen - természetesen az óvatosság kedvéért mondom, hogy soha nem fegyverekkel, és mi is a béke pártján állunk, nehogy valaki valami másra gondoljon a segítséggel kapcsolatosan -, de a diplomáciában vannak még tartalékok azzal kapcsolatosan szerintem, hogy ilyen nem lehet csinálni, főleg azok után nem, amiket itt államtitkár úr mondott, hogy sok százezerre vagy akár milliós szintre tehető azon ukránok száma, akiket valamilyen módon segítettünk. Ez finoman fogalmazva sem fogadható el, sőt, rendkívül udvariatlan, bárdolatlan megoldás volt, és én azt gondolom, hogy a magyar diplomáciának ebben van feladata.

Természetesen nem szólok többet, ahogy államtitkár úr is mondta, és mindenkinek áldott karácsonyt kívánunk!

ELNÖK: Köszönjük szépen. Berki képviselő úr!

BERKI SÁNDOR (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Először is köszönöm ezt a rendkívül tartalmas beszámolót. Saját kézből is látva, nekem nagyon tetszik a magyar állam külhoni politikája; ahogy a határon túli magyarokhoz viszonyul, ahogy közbenjár és amilyen programok vannak, azt gondolom, a világon talán a legjobbak vagyunk ebben.

Összenéztünk az egyik kérdésnél - és származásom szerint egy magyarországi kisebbséget is képviselek -, például az ukrán ügynél. Én nagyon örülnék, ha azok, amiket ön mondott, hogy Magyarország kormánya ebben az esetben egy emlékművet vagy egy kisebbség valamijét, azonnal helyreállítja. Én ennek nagyon örülök, és ebbe az elkövetkezendő években kapaszkodni fogok, mert sajnós van az országban olyan, amikor egy-egy kisebbség emlékművét atrocitás éri.

A másik kérésem az lenne, hogy ezekből az anyagokból vegyünk át a hazánkon belüli kisebbségek számára is, mert ahogy a határon túl működnek a dolgok, azok teljesen jók, őszintén mondom. Ahogy a határon belül történnek bizonyos kisebbségekkel az ügyek, azok már nem annyira tetszenek nekem, de ezt példaértékű programnak tartom, és ha ezt be tudjuk hozni határon belülre is, akkor azt gondolom, hogy eredményes négy évet tudhatunk majd magunk mögött. Pontosan ezért lettem ennek a bizottságnak a tagja, hogy ezeket a dolgokat meg tudjam tanulni és képviselni tudjam.

Számomra nem marad más, minthogy gratuláljak az önök munkájához, mert nekem tényleg nagyon tetszik. Remélem, az évek alatt sokkal többet tanulok belőle, és amit lehet, be is fogok hozni akár határon belülre is. Köszönöm még egyszer, és kellemes ünnepeket kívánok mindenkinek!

ELNÖK: Köszönjük szépen, Berki képviselő úr. Van-e más kérdés, hozzászólás, vélemény? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, engedjenek meg nekem egy-két gondolatot!

Azért is szép dolog ez a nemzetpolitika, és jólesik ebben önökkel együtt szolgálni, mert azért sokszor megtaláljuk a közös hangot. Az már az új idők új szele, amikor, mondhatom így, a magyar baloldal egyik képviselője keményebb fellépést kér a kormánytól a nemzeti jelképek ügyében, de önökkel együtt, államtitkár úr, az alapkezelővel együtt, az államtitkársággal együtt, valóban öröm nekünk ez a közös szolgálat, és köszönjük szépen azokat a szép eredményeket is, amiknek a megvalósításában részt vehettünk az elmúlt években.

Nagyon nagy örömmel üdvözlöm azt, hogy a Diaszpóra Tanácson és a MÁÉRT-en elhangzott a Hazaváró Iroda, a hazatérési program. Tulajdonképpen egy kicsit lengyel mintára foglalkozunk nemcsak azokkal, akik kint élnek, kint dolgoznak a nyugati diaszpórában, hanem értelemszerűen azokkal is, akikben feltámadt a vágy,

hogyan hazatelepülnek, és ebben bizony segítséget kell nyújtani számukra. Valóban jó volt hallani miniszterelnök urat, hogy beszélt arról, hogy nagyságrendileg kívánjuk növelni az oktatási-nevelési támogatást. Ahogy államtitkár úr fogalmazott, ez most már legalább egy évtizedes probléma, hogy szépen, sikeresen elindítottuk, és aztán ez az összeg maradt azon a szinten, ahonnan elindult. Vitathatnánk ezt jobbról, balról, van, ahol ez természetesen egy gesztus, és továbbra is az marad, mert azt gondolom, hogy mondjuk, a Csallóközben, ahol egyébként euróval fizetnek, abban kapják a fizetésüket, és jó munkakörülmények vannak, ott ez továbbra is egy gesztus marad, még ha jelentősen meg is emeljük, de mondjuk, Kelet-Szlovákiában, a Felvidék keleti részén vagy Kárpátalján ez egészen mást jelent, ez ott valóban nagy segítséget jelent. Számtalanszor beszéltünk arról, hogy ez nyilvánvalóan Csíkkarcfalván továbbra is gesztus marad, mert ott nem nagyon jut eszébe máshova íratni a gyereket a szülőnek, mint a meglévő magyar iskolába, mert más nincs, de nyilvánvaló, hogy Kolozsvárott a gesztuson túl lehet irányító hatású is ez a támogatás. Jó, hogy ez előkerült, és hogy a jövőben ezt tudjuk emelni.

Szóba került itt a Diaszpóra Tanács és a MÁÉRT is. Mind a két zárónyilatkozat az Ukrajnában zajló háborúval kezdődött, mert a mostani napjainknak ez a legfontosabb ügye, hiszen ebben a kárpátaljai magyarok révén fizikailag is érintettek vagyunk. Ma felbecsülhetetlenek azok a károk, amiket ott elszenvedünk. Ha az óvodába és iskolába beiratkozott gyermekek számát felszorozzuk, akkor azt mondják, hogy ma körülbelül 60 ezernyi magyar lehet Kárpátalján, ami egy elképesztő és döbbenetes csökkenés ahhoz képest, mint amennyi pár évvel ezelőtt volt.

Én nagyon remélem egyébként, hogy ez a háború minél előbb véget ér, mint ahogy ezt a vágyat kifejeztük mindkét zárónyilatkozatban is, mind a gazdaságnak, mind a humanitárius válságnak ez lehet csak a megoldása, a minél előbbi békekötés. Láttunk már ehhez hasonlatos példát, hiszen a délszláv háború idején azt gondoltuk, hogy na, ez a vajdasági magyaroknak, például a délvidéki magyaroknak a végnapjai, és most pedig azt látjuk, hogy ott ma elmondják a vajdasági magyarok, akik megmaradtak erős tömbben, hogy jó magyarnak lenni Szerbiában, és egyébként pedig több választás óta a kormánykoalíció és a kormány részesei is vagyunk Szerbiában, tehát erős politikai képviselőnk is van.

A támogatásokkal kapcsolatban. Ugye, az gyakorlatilag a napi politikának a része, hogy az Európai Unió azt a bizonyos 18 milliárd eurós támogatást csak beleönti, gyakorlatilag irányíthatatlanul, a háború további folytatásába, abba a mérhetetlenül korrupt rendszerbe, ami ott létezik Ukrajnában, vagy annak van-e létjogosultsága, amit a magyar állam mond, hogy igen, mi magunk is vállaljuk a ránk eső részt, de csak kétoldalú megállapodásokkal. Nyilvánvaló, nekünk az az érdekünk, hogy a magyar támogatás odamenjen Kárpátaljára, és azt pontosan rögzítsük, hogy abból óvoda lesz, felújított kórház, Beregszászra menő út vagy Beregszászt elkerülő út, tehát határállomás, vasúti összeköttetés, új híd. Tehát konkrétumokban kell megállapodni, ami használ Ukrajnának, használ Kárpátaljának és használ a kárpátaljai magyaroknak.

Államtitkár úr, szeretném még kiemelni, hiszen talán a MÁÉRT záró nyilatkozata foglalkozott vele, és egy dicséret volt önnek és a kollégáinak, ez a nemzetpolitikában a tematikus éveknek a sikerei, hiszen ezt önök kezdték el az elmúlt tíz esztendőben. Minden évnek volt valami fő célja, és ezt a MÁÉRT is úgy értékelte, hogy ezek sikeresek voltak. Van még most itt egy kiemelt évünk, 2022-2023 Petőfi-év a 200. évforduló kapcsán. Nyilvánvaló, erre építve is el lehet érni a határon túli magyar közösségeket, különösen úgy, hogy vannak olyan területek, ahol, ha megyünk egyik faluból a másikba, minden klubnak Petőfi a neve és a művelődési háznak is, a dalkörnek is. Tehát tény és való, hogy Petőfi nevét ismerik, és egyértelműen

hozzákapcsolódik egy magyar nemzettudat is. Tehát én ennek kiaknázását mindenféleképpen javaslom a következő esztendőre.

Köszönjük szépen, államtitkár úr, a tájékoztatóját, még egyszer köszönjük szépen, hogy önökkel együtt dolgozhattunk ebben az évben is.

Van e más kérdés, hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, úgy államtitkár úré a szó.

Potápi Árpád János válasza, reagálása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen a pozitív hozzászólásaikat és a jókívánságaikat. Köszönöm a magam nevében, illetve a munkatársaim, a BGA nevében is és talán a határon túli közösségek vezetői és tagjai nevében is, hiszen ezek a sikerek az elmúlt évben is, 2021-ben, 2022-ben is közösek voltak, hiszen a célokat is közösen szőttük meghatározni, és az eredményeket is közösen érzük el, de jó volt ezeket a pozitív hozzászólásokat hallani. Remélem azt, hogy ezek a vélemények általánossá válnak majd a következő időszakban újra a parlamentben.

A Mi Hazánk képviselőjének, Dócs Dávid képviselő úrnak szeretnék válaszolni. Mint ahogy ön is mondta Szabó Dezsővel élve - „Minden magyar felelős minden magyarért.” - tényleg így gondolkozunk, mert különben nem tudnánk sikereket elérni. Ma a legfontosabb probléma - a háború mellett - a magyarság előtt a demográfiai mély helyzet. Ebből a gödörből kell együttesen kijönnünk annak érdekében, hogy a nemzetpolitikáról 50 vagy 100 év múlva is tudjunk beszélni.

Az, hogy a magyar kormány Belső-Ukrajnát hogyan segíti, illetve egyáltalán segíti-e, nem kis összegekkel segítjük valóban, hiszen ott közösségi színtereket, tereket, illetve iskolákat újítunk fel és adunk vissza eredeti szolgáltatásuknak. Én azt gondolom, hogy ezt azért tesszük, mert bennünket erre tanítottak, és nekünk a becsületünk nagyon fontos, és az, hogy a bajba jutott embereken tudjunk segíteni, még akkor is, ha esetlegesen most ezért nem kapunk felsőbb szintekről köszönetet, de mi nem a köszönetet várjuk el, hanem a közösségeknek, az ukrán közösségeknek szeretnénk segíteni. Természetesen másképp van ez Kárpátalján, hiszen a magyar nemzet egy része Kárpátalján él, és nekünk meg kell tenni mindent annak érdekében, hogy fizikailag ez a magyar nemzeti közösség a háborús negatív helyzet mellett vagy ellenére se szűnjön meg.

Néhány adatot hadd mondjak, amiből lehet következtetni a kárpátaljai magyarság mostani számára. A közoktatásban összesen - óvodában, iskolában - 18 646 gyermek vesz részt, ez 18,3 százalékkal kevesebb, mint az előző tanévben. A felsőoktatásban viszont 600 jelentkező van, ez rekordszintű jelentkezést jelentett ebben az évben. Tehát nyugodtan mondhatjuk azt, hogy a gyerekeknek több mint a 80 százaléka otthon maradt. Ebből lehet következtetni az édesanyák tartózkodási helyére, illetve lehet következtetni a nagyszülők tartózkodási helyére. Tehát általánosságban mondhatjuk azt, hogy a nagyszülők döntő többsége, a 60 évnél idősebbek nagy többsége otthon maradt, a gyerekek több mint 80 százaléka maradt otthon, az édesanyáknak is közel 80 százaléka otthon maradt. A férfiak, akik viszont 18-60 év közé esnek, azoknak egy része, egy jelentős része valóban elhagyta Ukrajna területét. Nagyrészt valószínűleg Magyarországon vagy más országokban lehetnek, hiszen úgy gondolják, hogy ez egy szláv konfliktus, amelyben ők nem kívánnak részt venni; illetve nem tudjuk, hogy mit gondolnak, nincsenek ott, illetve valószínűleg bujkálnak, azonkívül pedig jónéhányan a frontokon szolgálnak.

Tehát ezekből lehet visszakövetkeztetni az adatokra. Hogy most ez 60 ezer-e, vagy 100-120 ezer, erre csak következtetni lehet. Mindenképpen drámai a visszaesés, hiszen az egy év alatt 20 százalékos csökkenés a gyerekeknél drámainak nevezhető, ha

viszont a körülményeket nézzük, akkor nem akkora, mint amekkorára számítani lehetett volna. Itt köszönetet kell mondanunk az oktatási intézményekben dolgozó pedagógusoknak - akár óvodáról, akár iskoláról vagy felsőoktatásról legyen szó -, hiszen emberfeletti munkát végeznek. Valóban nemzetmegtartó és -megmentő munkát végeznek ezekben a napokban is. Én azt gondolom, hogy ez egy általános válasz is lehetett, hiszen többen is érintették Kárpátalja kérdését.

Molnár Zsolt alelnök úrnak mondom, hogy szeretném megköszönni a MÁÉRT-en való támogató hozzászólását is, illetve azt, hogy a záró nyilatkozatot ön is elfogadta. Ez jó érzés számunkra, mert azt látjuk, legalábbis az MSZP részéről, hogy a nemzetpolitikában támogatásra számíthatunk, és ez megerősít bennünket abban a hitben, hogy valóban lehet nemzeti összefogásról beszélni Magyarországon belül is. Egyébként azt szoktam mondani a barátaimnak is, hogy ha a nemzeti összefogásról beszélünk, akkor nem mindig nagy célokat kell meghatározni, hanem esetlegesen családon belül is a testvéreknek ki lehet békülni, a szomszédok is esetleg köszönhetnek egymásnak, és ha ezeket az apró lépéseket megtettük, akkor az országhatárokat is el lehet hagyni, de akár pártokon belül is vagy pártokkal is lehet nemzeti összefogásban gondolkodni.

Berki Sándor képviselő úrnak a Párbeszéd részéről azt tudom mondani, hogy természetesen a hazai nemzetiségek nem tartoznak a mi államtitkárságunkhoz, viszont a kormány természetesen úgy gondolkozik, mint ahogy az az Alaptörvényben is le van írva, hogy a hazai nemzetiségek a magyar állam alkotó tényezői. Tehát mi úgy gondoljuk, hogy ezt az országot, ezt az államot mi 1100 éve közösen építjük, és azok az eredmények, egyáltalán az, hogy ez az ország hogy néz ki a XXI. században, természetesen nemcsak a magyarságnak köszönhető, hanem a velünk együtt élő nemzetiségeknek is, elsősorban annak a 13 nemzetiségnek, amelyek a törvényben is fel vannak sorolva, hiszen közösen alakítottuk a múltunkat, a jelenünket, és valószínűleg a jövőnket is fogjuk. Egyébként a rossz oldal is közös, tehát nemcsak a jó, hanem a rossz is. *(Molnár Zsolt távozik a bizottság üléséről.)* Örülök annak, hogy ön is pozitívan támogatta a munkánkat. Természetesen akár a roma programokat, illetve akár a helyi programokat illetően, ha ilyen kérése van, saját magam is tudok segíteni, de akár a németiséget vagy a horvát önkormányzatokat illető dolgokban is szívesen állok rendelkezésre; a szerbek kevesebben vannak Tolna megyében, Medinán meg Grábócon élnek még, de esetlegesen abban is.

Elnök úr hozzászólása, a tematikus év. Nem kérdezett rá, de nyilván a megfogalmazásában burkoltan ez is benne volt. Szeretnénk egy olyan tematikus év elnevezést létrehozni, illetve egy olyan tematikus évet meghirdetni, amely elsősorban a jelen helyzetre próbál választ adni, a közösségerősítésre és a békére. Számunkra, magyarok számára, Magyarország számára, a magyar nemzet számára egyetlen alternatíva van most, a béke. Ha a tematikus évünk ezt fogalmazza meg, akkor úgy gondolom, mind a magyarországi politikai pártok, mind pedig a MÁÉRT vezetői ezt el tudják fogadni. Köszönöm szépen a lehetőséget.

Köszönetet mondok a munkatársaimnak is, illetve a BGA, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet és a Magyarság Háza munkatársainak is. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatót, államtitkár úr. Itt most nem kell szavaznunk, de jövőre, az év vége felé nagyon szívesen látjuk államtitkár urat és munkatársait ebben a témában. Köszönjük szépen a mai tájékoztatót, beszámolót a nemzetpolitika aktualitásairól.

Az ülés berekesztése

Tisztelt Bizottság! Úgy sejtem, hogy ebben az esztendőben már nem találkozunk többet, nagyon valószínű, hogy nagykövetjelölti meghallgatás sem esik be rendkívüli módon. Nagyon szépen köszönöm az idei esztendőben végzett munkájukat is.

Advent van, a várakozás időszaka. Általában nem szeretünk várakozni, de ez más várakozás. Ez egy nagyon jó és szép várakozás, és annak ellenére, hogy minden esztendőben ilyenkor ugyanazt várjuk, a megváltó megszületését, de ez egy soha meg nem unható, jó várakozás. Kívánok önöknek az advent hátralévő napjaira áldott, szép ünnepet, áldott karácsonyt és nagyon jó egészséget szeretteik, barátaik, családtagjaik körében. Isten áldja meg önöket! Áldott, szép ünnepeket kívánok!

A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 44 perc)

Pánczél Károly
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Bihariné Zsebők Erika és Madarász Mária